

Trekantig brackvattensmussla

(*Mytilopsis leucophaeata*)

Främmande och invasiv art, beaktas därför ej i nationell eller global rödlistning.

Utseende: Arten påminner i utseende om vandrarmusslan och kvaggamusslan, men är smalare och mer långsträckt. Skalets når oftast en längd av 15-20 millimeter (sällan 27 millimeter). Dess underkant är, till skillnad från hos de två nämnda arterna, nästan helt rak. Dessutom saknas köl. På insidan av "skalbucklan" (umbo) finns en "hylla" (septum) på vars insida en liten spetsig, triangulär tandliknande bildning (apophysis) sitter. Skalets färg är ljus-mörk brun, insidan är vit men kan ibland ha en lätt anstrykning mot ljus purpur.

Biologi: Arten är inhemsk i Nordamerika där den ursprungligen förekom i området kring Mexikanska Golfen. Härifrån har den sedan spridits norrut längst västkusten upp till Hudson River. Arten har pelagiska (frisimmande) larver, och har troligen spridits genom transport av dessa med barlastvatten. Det första fyndet i Europa gjordes i Antwerpens hamn, Belgien, redan 1835. Arten förekommer i flodmynningar (estuarier) längs Västeuropas kust, från Frankrike till Tyskland. Nyligen har den också påträffats i Spanien och i Svarta Havet. På 1930-talet gjordes flera fynd i Östersjön, men förmodligen dog den senare ut där. I början av 2000-talet påträffades den åter i norra Tyskland och 2003 gjordes ett fynd i Finland (Loviisa, vid Finska viken) i kylvattenutloppet från ett kärnkraftverk, och senare också i flera hamnar. Arten är karakteristisk för brackvatten, men fynd i rena sötvattensbiotoper (floder) har gjorts i USA, Tyskland och England. Den karakteriseras som en varmvattenart som har möjlig-

het att leva i tempererade vatten och påträffas vid en salinitet mellan 0 och >20‰. Arten kräver en vattentemperatur av lägst 13°C för att kunna fortplanta sig. Liksom vandramusslan fäster den sig med byssustrådar på hårda bottenar och föremål.

Utbredning: I Sverige påträffades arten första gången 2011 i kylvattenutsläppet från Forsmarks kärnkraftverk i norra Uppland. 2016 gjordes ett skalfynd vid Sågbofjärden, cirka 48 kilometer nordväst om Forsmark. En snabb spridning längst Sveriges östersjökust, i synnerhet vid och nära uppsläpp av industriellt kylvatten, samt i hamnar, är att vänta. Den kan också förväntas uppträda i de mynningsnära delarna av vattendrag.

Hot/problem: Arten har på flera håll i USA och i Västeuropa vållat problem genom massförökning i anslutning till utlopp av spill- och kylvatten. Troligen ger det varma vattnet goda möjligheter för arten att övervintra och fortplanta sig. Industriella kylvattenledningar för brackvatten täpps igen, på samma sätt som vandrarmusslan täpper igen liknande ledningar för sötvatten, vilket orsakar omfattande saneringskostnader. Arten kan lokalt uppträda oerhört talrikt. I Finland har tätheter på hela 28 000 individer/m² konstaterats i anslutning till kylvattensutsläpp. I uppländska Forsmark låg tätheterna i ett fall på cirka 8 000 individer/m². Arten kan lokalt även tänkas bli ett potentiellt hot mot den inhemska faunan.

På insidan av "skalbucklan" (umbo) finns en "hylla" (septum) på vars insida en liten spetsig, triangulär tandliknande bildning (apophysis) sitter. >>

Den trekantiga brackvattensmusslan har hittills påträffats på två lokaler i Uppland. >>

